

Naknada za proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada

VEZA: Akt Uprave carina, br. 148-II-439-04-3/2018 od 28.12.2018. godine

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o naknadama za korišćenje javnih dobara ("Službeni glasnik RS", br. 92/23), stupio je na snagu osmog dana od dana objavljivanja, odnosno 04. novembra 2023. godine, a primenjuje se od 01. januara. 2024. godine, osim, između ostalih, odredaba čl. 29 - 34 zakona, koje se primenjuju od dana stupanja na snovu ovog zakona, a koje su u nadležnosti carinskih organa.

Dakle, najnovijim izmenama i dopunama, izvršene su, između ostalih, izmene i dopune Zakona o naknadama za korišćenje javnih dobara u delu koji se odnosi na naknadu za proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada, konkretno čl. 140. do 146. zakona, i s tim u vezi, a u okviru nadležnosti Sektora za tarifske poslove, obaveštavamo vas o najvažnijim izmenama i dopunama odredaba koje se odnose na postupanje carinskih organa.

Odredbom člana 140. stav 3. navedenog propisa, taksativno su navedeni proizvodi koji posle upotrebe postaju posebni tokovi, a tačkom 5), istog stava i člana zakona, kao takvi navedena su:

- vozila kategorije M1, N1, L2 i L6 u skladu sa propisima koji uređuju bezbednost saobraćaja na putevima.

Najvažnija izmena zakona koja se odnosi na postupanje carinskih organa, sadržna je u članu 143. zakona, u skladu sa kojom za sve proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada i koji su kao takvi propisani stavom 3. člana 140. ovog zakona, utvrđivanje naknade vrši ministarstvo u čijoj su nadležnosti poslovi zaštite životne sredine, osim za proizvode iz tačke 5) istog stava i člana, za koje utvrđivanje ove naknade vrši nadležni carinski organ.

Obveznik naknade za proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada je proizvođač, odnosno uvoznik tih proizvoda, koji ih stavlja na tržište u Republici Srbiji ili ih koristi kao krajnji potrošač, kao i pravno i fizičko lice koje uvozi proizvode iz člana 140. stav 3. tačaka 5) zakona, odnosno vozila kategorije M1, N1, L2 i L6.

Utvrdjivanje naknade za proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada vrši ministarstvo nadležno za poslove životne sredine, osim za proizvode iz člana 140. stav 3. tačka 5) ovog zakona, odnosno za vozila kategorije M1, N1, L2 i L6, za koja naknadu utvrđuje nadležni carinski organ, na dan obračuna uvoznih dažbina.

Obračunata naknada za uvozne proizvode iz člana 140. stav 3. tačka 5) ovog zakona (vozila kategorije M1, N1, L2 i L6), plaća se u skladu sa propisima kojima se uređuje naplata uvoznih dažbina.

Osnovica naknade za navedene kategorije vozila M1, N1, L2 i L6 je količina proizvedenih, odnosno uvezenih vozila koja je navedena u dokumentu o homologaciji vozila, odnosno saobraćajnoj dozvoli, izražena u kilogramima (kg), a koja je upisana u Rubriku 38 JCI.

Visina naknade propisana je u dinarskom iznosu od 12,34 din/ kg, u Zakonu o naknadama za korišćenje javnih dobara, u Prilogu 7, Tabela 5.

Napominjemo da je Ministarstvo finansija - Sektor za fiskalni sistem, svojim aktom br. 011-00-00020/2019-04 od 21.01.2019. godine, obavestilo Upravu carina da se u osnovicu za obračunavanje PDV za uvoz dobara uračunava i iznos naknade za proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada, a koji carinski organ naplaćuje u skladu sa Zakonom naknadama za korišćenje javnih dobara.

Podsećamo da je Pravilnikom o obliku, sadržini, načinu podnošenja i popunjavanja deklaracije i drugih obrazaca u carinskom postupku ("Službeni glasnik RS", br. 42/19...i 39/23 – dalje: Pravilnik), u Prilogu 8. "Kodeks šifara za popunjavanje isprava u carinskom postupku", u Odeljku "XX VRSTE DAŽBINA", propisana šifra "17" za naknadu za proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada.

Imajući u vidu sve napred navedeno, obaveštavamo vas da su obezbeđeni tehnički uslovi u ISCS-u da programskim kontrolama bude podržana provera tačnosti obračunatog iznosa naknade za proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada (šifra "17" za vrstu dažbine) za vozila kategorije M1, N1, L2 i L6, u skladu sa propisima koji uređuju bezbednost saobraćaja na putevima, a koje se carinskom organu prijavljuju deklaracijom (JCI).

S tim u vezi, ukazujemo da se kontrola obračuna u ISCS-u vrši na osnovu neto mase vozila upisane u Rubriku 38 JCI. Za bilo koju drugu upisanu jedinicu mere, osim kg, kontrola iznosa naknade neće moći programski da se izvrši uz obaveštenje: "KONTROLA IZNOSA POSEBNE TAKSE NA UVEZENU ROBU NIJE MOGUĆA", u kom slučaju carinski službenik treba da proveri tačnost iznosa naknade.

Dalje, odredbama člana 146. propisana su oslobođenja od plaćanja naknade za proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada, tako da je iste oslobođen uvoznik za:

- proizvode koji predstavljaju predmet donacije ili humanitarne pomoći namenjene fizičkim licima za korišćenje u domaćinstvima u slučaju elementarnih nepogoda (šifra za zakonskog osnova za oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina - 05100),

- proizvode koji predstavljaju predmet donacije ili humanitarne pomoći namenjene korišćenju za medicinsku i zdravstvenu zaštitu u zdravstvenim i socijalnim ustanovama u svrhu lečenja i prevencije bolesti (šifra zakonskog osnova za oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina - 05100),

- putničko vozilo kategorije M1 namenjeno za osobe sa invaliditetom;

- proizvode koji su uvezeni radi oplemenjivanja i izvoza;

- proizvode koji su uvezeni radi daljeg izvoza, u skladu sa zakonom kojim se uređuje spoljnotrgovinski promet i zakonom kojim se uređuje carinski postupak;

- proizvode koji su uvezeni radi ugradnje u novi proizvod koji se prijavljuje u skladu sa ovim zakonom;

- proizvode koji su uvezeni za službene potrebe stranih DKP (šifra zakonskog osnova za oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina – 21514), lične potrebe šefova stranih DKP, uključujući

i članove njihovih porodica (šifra za zakonskog osnova za oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina- 21515).

S tim u vezi, ukazujemo da je informatička podrška obezbeđena za oslobođenje od plaćanja predmetne naknade za proizvode koji su predmet donacije ili humanitarne pomoći, kao i za oslobođenje za proizvode koji se uvoze za službene potrebe stranih DKP, kao i lične potrebe šefova stranih DKP, uključujući i članove njihovih poreodica.

Imajući u vidu da ostvarivanje prava na ostala propisana oslobođenja od plaćanja predmetne naknade, nije podržano u ISCS-u, u tom slučaju će se javiti obaveštavajuća poruka: "NEISPRAVAN IZNOS POSEBNE TAKSE NA UVEZENU ROBU" i ista ne sprečava dalji rad carinskog službenika, na kome je obaveza da izvrši kontrolu ispunjenosti propisanih uslova za oslobođenje od plaćanja predmetne naknade.

S tim u vezi, ukazujemo da je prilikom ostvarivanja prava na oslobođenje od plaćanja predmetne naknade za putničko vozilo kategorije M1 namenjeno za osobe sa invaliditetom, na deklarantu obaveza da carinskom organu dostavi validan dokaz da se radi o putničkom vozilu kategorije M1 namenjenom za osobu sa invaliditetom, a na carinskom organu, obaveza da izvrši kontrolu ispunjenosti propisanih uslova za oslobođenje od plaćanja predmetne naknade.

Takođe, Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o naknadama za korišćenje javnih dobara, brisana je odredba člana 144. stav 2. kojom je bilo propisano da organ uprave carina vrši naplatu naknade od fizičkih lica za proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada, osim za vozila kategorije M1, N1, L2 i L6, u skladu sa propisima koji uređuju bezbednost saobraćaja na putevima. Navedeno znači, da organ uprave carina vrši naplatu naknade za proizvode koji posle upotrebe postaju poseban tok otpada samo kod uvoza vozila kategorije M1, N1, L2 i L6 i od fizičkih i od pravnih lica.

U cilju pravilne naplate predmetne naknade, u prilogu dostavljamo "Tabelu – Vozila kategorije M1, N1, L2 i L6, razvrstanih po nomenklaturi Carinske tarife, na koja carinski organ naplaćuje naknadu za proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada" i podsećamo da je ista dostupna na web site-u i Portalu Uprave carina (Raspisi→TARIS→Grupa za porez, akcize i takse→Naknada za proizvode koji posle upotrebe postaju tokovi otpada→2023. godina).

Ovim aktom stavlja se van snage akt Uprave carina, br. 148-II-439-04-3/2018 od 28.12.2018. godine.

Prilog: Tabela - Vozila kategorije M1, N1, L2 i L6, razvrstana po nomenklaturi Carinske tarife, na koja carinski organ naplaćuje naknadu za proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada

(Akt UC-a, br. 148-II-439-04-6/2023 od 30.10.2023. godine)

Tabela - Vozila kategorije M1, N1, L2 i L6, razvrstana po nomenklaturi Carinske tarife, na koja carinski organ naplaćuje naknadu za proizvode koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada

Tarifna oznaka	Naimenovanje	Iznos naknade
8701 91 10 19 01	- vozila kategorije L2 ili L6	12,34 din/kg
8701 91 10 90 01	- vozila kategorije L2 ili L6	
8701 91 90 00 01	- vozila kategorije L2 ili L6	
8703 21 10 90 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L2 ili L6	
8703 21 90 00 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L2 ili L6	
8703 22 10 90 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L6	
8703 22 90 00 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L6	
8703 23 11 00 01	- vozila kategorije M1	
8703 23 19 90 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L6	
8703 23 90 00 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L6	
8703 24 10 90 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L6	
8703 24 90 00 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L6	
8703 31 10 90 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L2 ili L6	
8703 31 90 00 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L2 ili L6	
8703 32 11 00 01	- vozila kategorije M1	
8703 32 19 90 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L6	
8703 32 90 00 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L6	
8703 33 11 00 01	- vozila kategorije M1	
8703 33 19 90 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L6	
8703 33 90 00 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L6	
8703 40 10 10 01	- vozila kategorije M1	
8703 40 10 90 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L2 ili L6	
8703 40 90 00 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L2 ili L6	
8703 50 00 10 01	- vozila kategorije M1	
8703 50 00 30 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L2 ili L6	
8703 50 00 90 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L2 ili L6	
8703 60 10 10 01	- vozila kategorije M1	
8703 60 10 30 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L2 ili L6	
8703 60 90 00 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L2 ili L6	
8703 70 00 10 01	- vozila kategorije M1	
8703 70 00 30 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L2 ili L6	
8703 70 00 90 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L2 ili L6	
8703 80 10 00 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L2 ili L6	
8703 80 90 00 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L2 ili L6	
8703 90 00 00 01	- vozila kategorije M1 ili N1 ili L2 ili L6	

Tarifna oznaka	Naimenovanje	Iznos naknade
8704 21 10 00 01	- vozila kategorije N1	12,34 din/kg
8704 21 31 90 01	- vozila kategorije N1	
8704 21 39 00 01	- vozila kategorije N1	
8704 21 91 90 01	- vozila kategorije N1 ili L2 ili L6	
8704 21 99 00 01	- vozila kategorije N1 ili L2 ili L6	
8704 31 10 00 01	- vozila kategorije N1	
8704 31 31 90 01	- vozila kategorije N1	
8704 31 39 00 01	- vozila kategorije N1	
8704 31 91 90 01	- vozila kategorije N1 ili L2 ili L6	
8704 31 99 00 01	- vozila kategorije N1 ili L2 ili L6	
8704 41 10 00 01	- vozila kategorije N1	
8704 41 31 90 01	- vozila kategorije N1	
8704 41 39 00 01	- vozila kategorije N1	
8704 41 91 90 01	- vozila kategorije N1 ili L2 ili L6	
8704 41 99 00 01	- vozila kategorije N1 ili L2 ili L6	
8704 51 10 00 01	- vozila kategorije N1	
8704 51 31 90 01	- vozila kategorije N1	
8704 51 39 00 01	- vozila kategorije N1	
8704 51 91 90 01	- vozila kategorije N1 ili L2 ili L6	
8704 51 99 00 01	- vozila kategorije N1 ili L2 ili L6	
8704 60 00 00 01	- vozila kategorije N1 ili L2 ili L6	
8704 90 00 00 01	- vozila kategorije N1	
8711 10 00 00 01	- vozila kategorije L2 ili L6	
8711 60 10 00 01	- vozila kategorije L2 ili L6	
8711 60 90 00 02	- vozila kategorije L2 ili L6	